

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate; de Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. I. Sententia affirmans ut probabilior eligitur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77355)

Hieronymum, ubi facero Apologo disputationem istam concludit. *Cum* (inquit), *aliquis ruiisset in puteum, ubi aqua tantum erat, quae cum magis exciperet ne moreretur, quam suffocaret ne loqueretur, accessit alius, & dixit ei, quomodo huc cecidisti? At ille dixit, obsecro cogita quomodo hinc me liberet, & non quomodo huc ceciderim queras.* Ita quoniam ex fide Catholica constat, de peccato originali tanquam de pueri infantis animam Christi gratia liberari; satis nobis esse debet, quod modum quo salva fiat noverimus, etiam si nunquam quomodo in malum illud devenerit perfecte cognoscamus.

ARTICVLVS, IV.

An Adamus per quodcumque peccatum, dummodo esset primum, traduxisset in posteros culpam originalem?

52. **P**ARTEM negativam tenent Alensis 2. p. qu. 22. membro 3. art. 3. Catarinus opusc. de peccato origin. parte ultimâ, Suarez de opere sex dierum lib. 6. cap. 13. num. 8. Meratius disp. 14. de peccatis sect. 4. & 5. & alii Recentiores, existimantes ex vi divinae legis, & pacti cum Adamo initi, solum duntaxat peccatum comedendi de ligno vetito potuisse ad nos ex Adamo derivari; & hoc derivatum fuisse, etiam si non fuisset primum, sed alia praecessissent; atque aded causalitatem peccati originalis nequaquam fuisse alligatam illi peccato, quia primo, sed quia talis speciei, scilicet gulae.

S. I.

Sententia affirmans ut probabilior eligitur.

DICO tamen, primum Adami peccatum fuisse causam traditionis culpae originalis, non quia tale, sed quia primum: unde si quodvis aliud prius commisisset, totam humanam infecisset naturam. Ita communiter docent nostri Thomistae hinc, quos sequuntur Durandus, Curiel, & alii.

53. Probatum primò ex D. Thoma in 2. dist. 33. in fine in expositione litterae ad secundam difficultatem, ubi sic ait; *Dicendum quod hoc est per accidens quod (peccatum gulae) tale nocumentum naturae humanae intulit; quia scilicet fuit primum peccatum quod naturam humanam vitia-vit..... quodcumque autem aliud peccatum fuisset hoc modo primum, etiam similem effectum habuisset, sive fuisset peccatum operis, sive voluntatis.* Quo nihil clarius & expressius in favorem nostrae assertionis dici potest. Idem docet eadem dist. qu. 1. art. 1. dist. 21. qu. 2. art. 2. ad 2. ibidemque ad Annibal. art. 4. ad 2. Ad Rom. 5. lect. 3. De malo qu. 4. art. 8. & 2. qu. 163. art. 3. ad 2.

54. Probatum secundò ratione ex locis citatis desumptâ. Idcirco primum Adami peccatum traducitur in posteros, quia per illud primus homo amisit justitiam originalem, quae erat quoddam donum gratuitum, toti humanae naturae divinitus in primo parente collatum: Sed per quodcumque aliud peccatum mortale, si fuisset primum, amisisset primus homo justitiam originalem; nam justitia originalis, utpote includens ipsam gratiam sanctificantem, erat incompossi-

A bilis cum quovis peccato mortali: Ergo quodcumque peccatum mortale ab Adamo commissum, si fuisset primum, fuisset in posteros traductum, subindeque fuisset causa originalis peccati.

Dices: Adamus per quodcumque mortale peccatum, si fuisset primum, amisisset quidem pro se originalem justitiam, non tamen pro posteris.

B Sed contra: Eo ipso quod Adamus per primum peccatum amisisset justitiam originalem, amisisset etiam vigorem ad eam communicandam posteris, quia (ut dicebamus articulo praecedenti) talis vigor quasi dimanabat ab ipsa justitia, & erat illi annexus: Ergo non solum pro se, sed etiam pro posteris, per primum peccatum justitiam originalem amisisset. Consequenter manifesta est: amittere enim justitiam originalem pro posteris, est amittere vim ad eam posteris communicandam.

S. II.

Solvuntur objectiones.

OBJICIES primò: Solum illud peccatum Adami derivaretur ad posteros, quod esset capitale, id est, commissum ab eo ut capite totius naturae: Sed nullum aliud, praeter esum ligni vetiti, esset capitale, sed personale tantum: Ergo nullum aliud, praeter istud, et si esset primum, ad posteros Adami derivaretur. Major patet, Minor probatur. Peccatum Adami non habebat esse capitale ex natura rei, quia videlicet erat caput naturae suae posteritatis, sed ex vi pacti quo fuit constitutus caput morale illius, ut art. 2. ostensum est: Sed pactum solum fuit initum cum Adamo in ordine ad impletionem aut transgressionem praeccepti de non comedendo de ligno vetito: Ergo nullum aliud peccatum, praeter esum ligni vetiti, potuit esse capitale. Minor probatur: Pactum enim cum Adamo initum non aliunde colligitur, quam ex verbis istis Dei ad Adamum Genes. 2. *De ligno scientiae boni & mali ne comedas: in quocumque enim die comederis ex eo, morte morieris:* Sed haec comminatio solum respicit transgressionem illius praeccepti positivi: Ergo pactum cum Adamo initum, hujus tantum praeccepti observantiae aut transgressionem erat alligatum.

57. Respondeo concessâ Majori, negando Minorem. Ad illius probationem neganda est iterum Minor. Ad cujus probationem, distinguo Minorem: haec comminatio solum respicit transgressionem illius praeccepti positivi, explicitè & formaliter, concedo Minorem: implicitè & virtualiter, nego Minorem: nam ut ait D. Thomas in 2. dist. 33. in expositione textus supra citata: *In hoc ostenditur, quod etiam si alia peccata commisisset, similem poenam sustinisset, quasi à minori ad majus: gravius est enim praecceptum praevirere naturalis legis, quo prohibetur illud quod in se est malum, quam praevirere praecceptum disciplinae, quo prohibetur quod non est malum, nisi quia prohibetur.*

58. Objicies secundò: Prius Adam peccavit peccato superbiae, quam gulae, vel inobedientiae; & tamen peccatum Adami, quod transmittitur in posteros, non est superbiae, sed inobedientiae, ut patet ex verbis illis Apostoli ad Roman. 5. *Per unius inobedientiam peccatores constituti sunt*